CIRKULÄR 17:40

Avdelningen för arbetsgivarpolitik Göran Söderlöf

Nyckelord: Meddelarskydd

Kommunstyrelsen Landstingsstyrelsen Regionstyrelsen Medlem i Pacta Arbetsgivarpolitik

2017-05-22

Ny lag om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter, Meddelarskyddslagen (2017:151)

Från och med den 1 juli 2017 gäller en ny lag (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter, som till någon del är offentligt finansierad genom direkt stöd eller betalning från det allmänna.

Lagen innebär ett stärkt meddelarskydd för anställda, uppdragstagare och andra som arbetar i privat yrkesmässigt bedriven verksamhet inom **vård, skola och omsorg.** Vilken associationsform, aktiebolag, förening eller dylikt, som används spelar ingen roll. De anställda får genom lagen motsvarande rätt som en offentliganställd att till media berätta om missförhållanden i verksamheten.

Arbetsgivaren (den som bedriver verksamheten) förbjuds att efterforska vem som utnyttjat sin meddelarfrihet och denne får heller inte utsättas för negativa åtgärder som exempelvis uppsägning och avsked för sitt utnyttjande av meddelarfriheten. Lagen innehåller straffbestämmelser för arbetsgivare som efterforskar eller ingriper i strid med lagen. Straffskalan är böter eller fängelse.

Lagen är, till skillnad från den s.k. Visselblåsarlagen, ingen arbetsrättslig lag. Överträdelser av lagen är straffbelagda, och får i förekommande fall beivras genom polisanmälan och efterföljande åtal.

Meddelarskyddet är begränsat av de regler om tystnadsplikt som finns på respektive område. Det innebär heller ingen rätt att lämna ut handlingar.

Kommentar

För offentligt anställda, dvs. anställda i stat, kommun, landsting och regioner finns regler om yttrandefrihet och meddelarskydd i grundlagarna. Motsvarande regler gäller för anställda i kommun- och landstingsägda företag. Den nu aktuella lagen om

Pacta – arbetsgivarorganisationen med kommunala avtal för kommunala bolag och kommunalförbund.

Sveriges Kommuner och Landsting

Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn växel: 08-452 70 00, Fax diariet: 08-452 70 50
Org nr: 222000-0315, info@skl.se • www.skl.se

Pacta

Post: 118 82 Stockholm, *Besök*: Hornsgatan 20 *Tfn växel*: 08-452 77 00

kontakt@pacta.se • www.pacta.se

enskilda verksamheter ger rätt till meddelarskydd för privatanställda, något som inte tidigare reglerats.

För kommuner, landsting och regioner som genom valfrihetssystem eller i avtal med entreprenörer har privata aktörer som utför verksamhet för kommunen eller landstingets/regionens räkning kan uppföljningen av dessa verksamheter underlättas jämfört med tidigare, om mer information förmedlas från anställda till media om missförhållanden i verksamheten.

En statlig utredning om att utvidga lagen till fler verksamhetsområden är för närvarande under remissbehandling, SOU 2017:41.

För mer information om den s.k. Visselblåsarlagen, se SKL cirkulär 16:66.

Sveriges Kommuner och Landsting Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Sophie Thörne

Some of A-

Göran Söderlöf

Bilagor:

Lag (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter, följ länken.